

II. rész

Isten választotta ki E. G. White testvérnőt, mint KÜLDÖTTET A MARADÉK GYÜLEKEZET SZÁMÁRA

Képzletben szálljunk vissza az 1844. évbe. Miller és követői buzgón hirdették, hogy Krisztus visszajövele és a világ vége 1844. október 22-én lesz. Nagy volt az izgalom, ezek és ezek komolyan készülődtek, hogy Krisztussal találkozzanak, amikor eljön az ég felhőiben. Százerek figyeltek fel, kissé nyugtalanul és bizonytalanul, de remélve, hogy a végzetes napig a helyes döntésre szánják magukat, félve az Ő eljövételétől, bár remélve, hogy mégsem jön el.

Október 22. megvirradt és el is múlt. Az adventhívók számára - minthogy eseménytelenül múlt el - rettenetes csalódást jelentett; eredménye: meghiúsult tervek szerint zavar, megosztás, fanatizmus, versengések és elhagyatottság érzete. Mindezt fokozták ellenségeik kötekedései. Valaki bizonyára tévedett a számításokban. Mint ahogy várható volt, sok adventhívó visszacsúszott a világba, és nem járt többé Isten választott népével. Mások kiszámították, hogy az esemény igazság, de az időszámítás helytelen volt. Új csoportot képeztek, amely egymás után újabb és újabb dátumot jelölt meg. Az adventhívók csak igen kicsiny csoportja tanulmányozta újból és újból a kérdést. Arra a következtetésre jutottak, hogy az időszámítás helyes volt, csak az eseményben tévedtek. Így állt ez október 23-án és végig 1844-ben.

Isten elhívja Ellen Gould Harmont

Zavar és csüggedés időszaka uralkodott Isten népe között, amikor tetszett Istennek, hogy „szándékait” és terveit közölte a tizenhét éves Ellen Gould Harmon nevű leány által. 1844 decemberében különös és váratlan élményben volt része. Erről az élményéről, amelyet alázatosan és csendesesen imádkozva élt át, négy testvérnő jelenlétében, Haines asszony otthonában Portlandban (Me), ezeket írja: „Isten ereje szállt reám úgy, ahogyan még sohasem éreztem.” (E.G.White életrajza 64. old.)

Erő kiáradása hozta első látomását, amelyben ennek a 17 éves leánynak Isten bemutatta az adventnép zarándoklását az 1844. évi csalódástól egészen Istennek városáig. (E.G.White: Tap. és látomások 14-20.old.) ezt gyorsan követte a parancs, hogy mennie kell, el kell mondania másoknak, amit Isten neki kinyilatkoztatott. Érzelmét a következők vázolják: „A látomás megszűnte után rendkívül bánkódtam... Imában járultam az Úr elé és könyörögtem, hogy ezt a terhet tegye másra, úgy tűnt fel nekem, hogy el nem hordozhatom. Sokáig arca borulva feküdtem, de mindössze csak annyi világosságot kaptam: „közöld másokkal, amit neked kijelentettem.”

Ez a fiatal leány felállt térdeiről, hogy magára vegye a terhet, nevezetesen, hogy Isten szószólója legyen, amit hetven éven át hűségesen és jól végzett. Írt huszonötmillió szót, ezek negyvenhárom könyvben és négyezer cikkben jelentek meg. Természetesen bíralták életét és művét, de támadásaik csak csekély, vagy egyáltalán semmi hatást nem gyakoroltak erre a nagy, világszéles műre, amely növekedett tanácsainak és látomásainak megvalósítása következtében.

F. D. Nichol kijelenti:

„Egy évszázad után a különböző adventista területek - a h.n.adventistákon kívül -, amelyek az 1844-es Miller-mozgalom hajtásai, összesen alig 50.000 tagot számlálnak, ami az adventisták 1844-es létszámának felel meg. Nem régen néhány napig élveztük az egyik adventista közösség agg vezetőjének társaságát. Beszélte a h.n.adventisták intézményeiről, majd hozzáfűzte: „Emberiteknek szélesebb látókörük volt, mint a mieinknek és jobb terveket készítették”. Mi így válaszoltunk: „Nem, embereik nem voltak bölcsebbek, mint a tieitek, de közénk adott az Úr egy törekeny szolgálóleányt, aki Istentől kapott látomásai által kijelentette mit kell tennünk, és mit tervezzünk a jövőre nézve.” A valóságban nem adhatunk más magyarázatot a h.n.adventista mozgalom növekedésével kapcsolatban megnyilvánuló életképesség, határozottság, ítélőképesség és előrelátás tekintetében az egész világon.” (F.D.Nichol: E.G.White és bírálói)

Napjainkban ez a mi magatartásunk E.G.White testvérnő életét és művét illetőleg, de azt nem láthattuk ilyen világosan, az nem volt könnyen elfogadható 1844-ben és 1845-ben. Akkor csak egy tizenhét éves leány szava volt, aki állította, hogy Isten szól hozzá anyaga által. Emlékezzünk csak arra, hogy az adventmozgalom vezetői a fanatikusok ellen és az un. látomások és álmok által megtévesztettek ellen dolgoztak. Május 29-én a bostoni advent konferencián a következő határozatot hozták: „Semmi bizalmunk sincs látomásokban, álmokban vagy egyénileg kapott kinyilatkoztatásokban.”

E. G. White állításainak hatása az úttörőkre

Az első úttörők és hívők általában hogyan fogadták Ellen Harmon állításai és elhívásának fizikai bizonyítékait? Vajon felismerték-e benne azt a bizonyítékot, hogy Isten ismét emberi lény által szól, mint ahogyan népének egész történelme folytán tette? Ellen Harmon várákozása szerint nemcsak bírálatra számított, hanem hitetlenkedésre is, mert akkor is csak emberek voltak, mint napjainkban. 1847-ben egyik evangélista levelet írt James White-nak, amelyben Ellen G. White látomásainak hatásáról számol be:

„Nem tudom elismerni Ellen testvérnő látomásait Istentől ihletetteknek, mint ahogyan te és ő gondoljátok. Ám a dologban a legcsekélyebb becstelenségre sem gondolok egyikőtöket illetőleg sem... azt hiszem, hogy amit ő és te az Úrtól eredő látomásoknak gondoltok, csak vallásos álmodozások, amelyek alatt képzelete féktelenül csapong olyan téma körül, amelyek leginkább érdekl... semmiképpen sem gondolok arra, hogy látomásai az ördögtől erednének.” (James White: Egy szó a kicsiny nyájhoz 22. old.)

Igen hatásos az a történet, amely szerint Bates kapitány kétkedő és bizonytalan magatartása teljes hitre és bizalomra változott meg Ellen Harmon látomásai tekintetében. Bates József már igen fiatalon szállt tengerre. Pályafutását kabinos fiúként kezdte, gyorsan haladt előre, mind több felelősséget ruháztak rá, míg végül kapitánnyá lépett elő, sőt hajótulajdonossá. E minőségben tekintéllyé vált csillagászati tudása révén. Mohón olvasta mindazt, amit e tárgykörben fellelhetett. Rendkívül érdekelt Lord John Rosse-nak „az égbolt nyílása” című leírása, amely 1845. április 19-én az „Illustrated London New”-ban jelent meg.

Bates kapitány megjelent az adventhívők Topsham-ben (Me) 1846 novemberében tartott konferenciáján. Akkor még nem volt kialakult véleménye a látomásokkal kapcsolatban. Egy alkalommal megkérdezte White testvérnőt (akkor ment férjhez White-hoz), mit tud a csillagászatról. Rájött, hogy ebben a tárgyban tudatlan, mint általában mindannyian.

Csalódást okozott Batesnek, hogy a testvérnő sohasem olvasott sem csillagászati könyvet, sem cikket. Tény, hogy semmi hajlama nem volt a tárgyhoz, sőt hallani sem szeretett róla.

Képzeljük csak el Bates kapitány meglepetését, amikor egy este, a konferencia tartama alatt nemcsak látta White testvérnőt látomásban, hanem hallotta annak vázolását, amit látott. Csillagokról kezdett beszélni, és azt az egyiket körülvevő rózsaszín övről mondta „négy holdat látok”. Bates kapitány megjegyezte, „Óh, a Jupitert látja!” Majd vázolta a színüket változtató gyűrűktől övezett bolygót. És mondta: „Hét holdat látok”. „A Saturnusról beszél” - jegyezte meg az öreg tengerész. Utána következett egy másik bolygó és hat holdjának csodálatos leírása, de amikor az „egék nyílásáról” kezdett beszélni, annak szépségéről és óriási kiterjedéséről, Bates kapitány felkiáltott: „De szeretném, ha Lord John Rosse ma este itt lenne!” John Rosse nevét nem ismerve, White testvér megkérdezte: „Ki az a Lord Rosse?” Bates kapitány tehát beszélt erről az angol csillagásról és az „egék Nyílásáról” szóló tanulmányról. (Loughborough: A nagy második advent mozgalom 257-258. old.)

Ezzel megelégedett Bates kapitány. Kielégítette, hogy a látomások E.G.White testvérnőn felül álló hatalom, tudása és akarata fellett álló erő megnyilvánulásai. Nem csoda, hogy következtetésre jutott: „Hiszem, hogy ez a mű Istentől ered és azért adta, hogy vigasztalja, erősítse „szétszórt, megszaggatott és sértett népét.” (A.L.White: Prophetic Guidance in Early Day. 7. old.)

James White már majdnem a legkezdettől fogva látta ezeket a megnyilvánulásokat, tehát a legtöbb alkalmat nyílt, hogy bárki másnál jobban kiértékelje. Így írt:

„Álmok és látomások azok közé a jelek közé tartoznak, amelyek megelőzik az Úrnak nagy és rettenetes napját, és mint annak a napnak jelei, állandóan teljesülnek is, tehát az előítéletmentes ember előtt világossá kell válni, hogy eljött az ideje, amikor Isten gyermekei álmokat és látomásokat várhatnak el az Úrtól.”

„Tudom, hogy ez nagyon népszerűtlen álláspont e tárgyban, még az adventisták között is. Azonban én úgy döntök, hogy ebben a tekintetben az Úr szavát hiszem el inkább, mint emberek tanításait; tudatában vagyok, hogy sokakban előítélet él e tekintetben, de azt is tudom, hogy főként a népszerű adventisták prédikációi okozták, továbbá a helyes meglátás hiánya a tárgyban. Alázatosan remélem, hogy legalább néhány társam javára ezt a „lélek kardjával” eltávolíthatom.” (James White: Egy szó a kicsiny nyájhoz 13. old.)

Nem mindenkit nyerhettek meg és nem mindenki támogatta E.G.White testvérnőt és rendkívüli megnyilatkozásait. Néhányan csak megfélemlíttek és elnémultak a látottak, és hallottak felett. Ez az eset állt fenn Robbins-ra és Sargent-re vonatkozólag, akik Bostonban az egyik csoport adventhívót igen komoly fanatizmusba kergették. Ezt a történetet Otis Nichel saját kezűleg írta meg, akinek a háza körül az ügy lepergett. Olvasható még White testvérnő által írt „Lelki Ajándékok” című művében. Az esetet ő mondja el.

„Nichol testvér és testvérnő meghívására Sára testvérem és én ismét Massachusetts-be mentünk, s náluk szálltunk meg. Bostonban és környékén fanatikus személyek társasága élt, akik szerint: dolgozni bűn! Üzenetük fő pontja így hangzott: „Adjátok el, amitek van és adjatok alamizsnát”. Szerintük a jubiléris időt éljük, a földnek nyugodnia kell, a szegényeket munka nélkül kell eltartani. Sargent, Robbins és mások voltak ennek vezetői. Megbélyegezték látomásaimat, állították, hogy ördögtől származnak, mivel Isten megmutatta nekem tévedéseiket. Mindenkire nehezteltek, akik nem úgy hittek, amint ők. Látogatásunk alatt Robbins és Sargent eljöttek Bostonból Nicholsék-hoz, hogy tőlük szívességet kérjenek. Azt

mondták, hogy látogatóba jöttek és éjszakára náluk maradnak. Nichol testvér azt felelte, hogy örvend jövetelüknek, mert Sára és Ellen testvérnők is éppen itt időznek és be akartak bennünket mutatni egymásnak. Egyszerre megváltoztatták szándékukat, rá sem lehetett beszélni őket, hogy a házba belépjenek. Nichol testvér megkérdezte tőlük, hogy elmondhatom-e üzenetemet Bostonban, meghallgatják-e, hogy azután ítéljenek. „Igen” - mondták. „Jöjjetek Bostonba a következő szombaton, kiváltságnak fogjuk tartani, hogy meghallgathatjuk őt.

Ennek megfelelően elhatároztuk, hogy Bostonba látogatunk. Azonban a szombat előestéjén Isten látomásban megmutatta nekem, hogy ne menjünk Bostonba, hanem ellenkező irányban, Randolph-ba, mert az Úrért ott munkát kell végeznünk. Elmentünk Randolph-ba, ott zsúfolt terem várt ránk. Közöttük voltak azok is, akik mondták, hogy kiváltságnak tartanák, ha üzenetemet hallhatnák. Amikor beléptünk Robbins és Sargent meglepetten néztek egymásra és nyögtek. Megígérték, hogy Bostonban várnak rám, de azt hitték, hogy csalódást okozhatnak nekem azzal, hogy Randolph-ba mennek és míg mi Bostonba leszünk, az alatt ők ellenünk hangolhatják a testvéreket. Elég bátortalanul viselkedtek. Közben egyik tagjuk megjegyezte, hogy délutánra jó fejlemények várhatók. Nichol testvérnő így válaszolt: „Én hiszem, mondta Robbins a testvéremnek, hogy ott, ahol ő van, nekem nem lehet látomásom.”

A Review and Herald és a látomások

Jó, ha történelmünk másik fejezetét is kielemezzük. Targyaljuk úttörőink magatartását a Próféataság Lelkével kapcsolatban. 1849-ben és 1850-ben több látomást közöltünk a Present Truth-ban (Jelenvaló Igazság). Mégis meg kell emlékeznünk arról, hogy az 1850-ben megindult Review and Herald volt gyülekezeti lapunk és eszközünk, hogy az igazságot a kívülállók előtt is feltárjuk. A testvérek közül többen félték, hogy a főként gyülekezeti tagokra tartozó „látomások” és „bizonyoságtételek” (I.Kor. 14:3-4. 22.) előítéletet keltenének a Review and Herald még kívülálló olvasóiban. Tehát elhatározták, hogy ezt az anyagot külön íven nyomják és csak azokhoz a példányokhoz csatolják, amelyek saját tagjainknak szólnak.

James White mindezt a különkiadásban megjelent Review-ban így magyarázta meg:

„Ez az ív, a lapnak azon része, amelyet kéthetenként szándékozunk megjelentetni,... ezt a külön részt nem szánjuk olyan általános használatra, mint a rendes lapot azért, mert tartalmának bizonyos részét illetően egyesekben erős az előítélet. Pál mondja: „A prófétálást meg ne vessétek, mindent megvizsgáljatok, ami jó, azt megtartsátok.” (I.Thess. 5:20-21.)

„Hisszük, hogy Isten változhatatlan, hogy Ő tegnap és ma, és mindörökké ugyanaz. Az Ő akarata és célja az, hogy megpróbált népét ugyan úgy tanítsa népe történelmének ebben a legfontosabb időszakában, mint a múltban. Minthogy sokan előítélettel viseltetnek a látomásokkal szemben, jelenleg a legjobbnak látjuk, hogy a rendszeres számokban ilyesmit nem jelentetünk meg. Azért a látomásokat csak magukban adjuk ki azok számára, akik hiszik, hogy Isten teljesítheti ígérését és adhat látomásokat” az utolsó napokban”. (J.White, Review külön kiadás, 1851.)

A Review öt éven keresztül White testvérnő egyetlen látomását sem hozta. Csak öt cikket jelent meg általános intő, buzdító tartalommal. A vezetők egészségesnek és ajánlatosnak tartották álláspontjuk, de az adventnép között nem mutatkoztak hasonlóan egészséges eredmények. Az eredmény a műben ugyanis az ajándék általános értékelésének hiányára és

fontosságának csökkentésére vallott. Ez volt az általános irányzat éveken keresztül, mind az adventisták egyéni életében, mind az egész mozgalomban. „Ahol nincs mennyei látás - közönyösek vele szemben - ott elvész a nép”. Áll ez napjainkra is, mint ahogyan vonatkozott a hajdani Izráelre.

1855-ben tartott általános konferencián tudatára ébredtek, hogy ez így nem helyes. Úgy látszott, mintha Isten a prófétaság adományát részben visszavonta volna. Két forrásból merítjük következtetésünket.

Először. Figyeljük meg ezt a határozatot, amelyet az 1855-ben tartott ülésen hoztak. E szerint: „Megbízuk Bates József, Waggoner és Cornell testvéreket, hogy a konferencia érdekében szóljanak a szentekhez az egyház ajándékairól. Íme, néhány főgondolat:

Bűnvallomás. „Tekintve áldott Mesterünk drága ügyének jelenlegi erőtlén állapotát, érezzük, hogy Isten előtt meg kell aláznunk magunkat. Meg kell vallanunk hűtlenségünket és eltérésünket az Úr útjáról, ami által a szentség Lelkét megbántottuk, saját lelküket megterheltük. Alkalmat adtunk a minden igazság ellenségének, hogy örvendjen a szétszórt nyáj hitének és lelkeségének csökkenésén, elhajlásán.”

Ajándékok. „Nem értékeltük dicső kiváltságunkat, hogy igényeljük azokat az ajándékokat, amelyeket áldott Mesterünk kegyesen biztosított népe számára. Nagyon félünk, hogy megszomorítottuk a Lelket, mert elhanyagoltuk az egyházra árasztott áldásokat.”

A múltban értékelték. „Mint tapasztalatainkban örvendhettünk Istenünk jóvoltának, aki megmutatta népe iránti gondviselését, mert ösvényén vezetett bennünket, Lelkének munkája által javította tévedéseinket. A szombatünnepelők nagy része, a harmadik angyali üzenet hívei szilárdan hitték, hogy az Úr hívta ki népét a pusztából arra rendelt eszközei által, hogy bennünket a hit egységére hozzon. Hivatkozunk azokra a látomásokra, amelyeket Isten megígért a maradéknak „az utolsó napokban”.

Nem foglalja el a Biblia helyét. „Nem áll az, amit állítanak, mi nem emeljük ezeket az ajándékokat vagy megnyilvánulásait a Biblia fölé. Ellenkezőleg! A Biblia alapján vizsgáljuk meg azokat, mert a Biblia mindenekben az megítélés nagy szabálya, tehát ha azzal szellemében vagy tanításában nem egyezik, azonnal elvetjük. Azonban nem gondoljuk, miszerint egy forrás egyszerre, egy helyen édes és keserű vizet áraszthat vagy, hogy a rossz fa jó gyümölcsöt teremhet, ugyan így nem hihetjük, hogy az ellenségtől eredne az, ami a szentek szívének egybeforrasztására irányul. Szelídségre, alázatosságra, szent életre vezet, mélységes szívvizsgálatra serkent és bűneink bevallására Isten színe előtt.”

Istennek nem tetsző magatartás. „Míg ezeket a szempontokat Istentől származóknak tartjuk, meg kell vallanunk következtetésünket - ami hisszük, hogy nem tetszett Istennek - mert hívatásunk szerint Istentől származó üzeneteknek ismertük el, a valóságban pedig emberi okoskodásokkal egy szintre helyeztük őket. Attól tartunk, hogy ez vonakodásunk következménye, mert nem akarjuk Krisztus gyalázatát hordozni - ami pedig a valóságban értékesebb a föld minden kincsénél -, továbbá mert ellenfeleink érzelmeit kívánjuk kiengesztelni. Ám az Ige és saját tapasztalatink megtanítottak arra, hogy az ilyen eljárás sérti Istent, ügyét előbbre nem viszi. Minthogy Istentől eredőnek tekintjük, és az írott Igével teljesen összhangzóknak, tudatára kell ébrednünk kötelességünknek, hogy tanításaiban megmaradjunk, intelmei pedig megjavítsák életünket. Ha állítjuk, hogy Istentől vannak, de magunkat nem vizsgáljuk meg azok világosságában, akkor ezzel kijelentjük, hogy Isten akarata

a keresztények számára nem mértékadó vagy szabály, ez pedig következtelenség és abszurdum.”

A konferencia 1855. november 15-én kezdődött, bűnvallomásukat megtették és hanyagságukat a testvérek beismerték. November 20-án White testvérnő látomást kapott, amelyről így írt:

„1855. november 20-án ima közben az Úr Lelke hirtelen és hatalmasan szállt rám, és látomásban elragadtattam. Láttam, hogy az Úr Lelke távol van a gyülekezettől.” Test. I. kötet 113. old.)

Néhány héttel korábban White testvérnő így írt:

„Utóbbi időben a látomások ritkultak és mind ritkábban kaptam. Bizonyoságtételeim Isten gyermekei számára megszűntek. Azt gondoltam, hogy munkámat Isten művében bevégeztem, és hogy már nincs további kötelességem, csak saját üdvösségem munkálása és kis családom gondozása.

Legutóbbi Battle Creek-i konferencián novemberben Isten munkálkodott érettünk. Isten szolgálóinak gondolatai az egyház ajándékaival foglalkoztak. Isten helytelenítette ugyan, hogy népe ezeket az ajándékokat félredobta, elhanyagolta, de jóleső volt az a kilátás, hogy mosolya ismét ránk ragyog, és kegyelmesen ismét megújítja ezeket az ajándékokat és megmaradnak a gyülekezetben a csüggedő és alélt lelkek bátorítása, a tévelygők megjavítása és megfeddése érdekében.” (RH.1850.I.10. 116.old.)

Dr. Brown gúnyolódik, majd zavarodottan menekül.

A gyülekezetben az ilyen jelenségek természetesen különböző hatást váltottak ki. Néhányan hittek és elfogadták. Mások csúfolódtak, gúnyolódtak. Dr. Brown Parkville-i (Mish.) spiritiszta orvos kijelentette, hogy ő White asszonyt látomása közben befolyhatja, ha erre alkalma kínálkoznék.

Ez alkalom nagyon váratlanul 1861. január 12-én kínálkozott is, amikor a White házaspár először vett részt szombati istentiszteleten Parkville-ben. Azon a szombaton prédikációja után White testvérnő látomást kapott. Valaki nyomban dr. Brown-ra gondolt és nagyhangú dicsekvésére. Meghívták, hogy jöjjön és vizsgálja meg a testvérnőt. Ezt percnyi késedelem nélkül meg is tette. Szemtanú mondja el a történetet:

„Vizsgálatának még a feléig sem jutott el, amikor halott-sápadttá vált, és úgy reszketett, mint a nyárfalevél. White testvér mondta: 'Ír-e jelentést doktor úr az állapotáról?' Az orvos így felelt: 'Whitené asszony nem lélegzik', és gyorsan az ajtóhoz sietett. Akik az ajtóban álltak és hallották dicsekvését, mondták: 'Menjen csak vissza, és tegye meg, amit mondott. Szüntesse meg a látomást!' Nagy izgalmában a doktor az ajtó kilincsét ragadta kezébe, de addig nem nyithatta ki, amíg az ajtó közelében állók kérdésére nem válaszolt: 'Doktor úr, mondja meg, hogy mi ez?!' Válasza így hangzott: 'Csak az Isten tudja. Engedjete távozni e házból', és kirohant.” (Loughborough: A nagy má

sdik adventmozgalom 211. ol.)

Így jutott be „Jézus bizonyoságtétele, a Prófétaság Lelke” az adventhívók közé. Hatalma és befolyása az idők folyamán mindinkább érezhetővé vált.

Az adventhívők elfogadják a hetedik napot,
a szombatot.

Washingtonban (New Hampshire) 1844-ben az adventhívők komoly csoportja készült az Úr eljövételére. Rachel Oakes Preston, hetednapot ünneplő baptistaasszony is eljött a közösségbe. Hallgatta az Úrnak október 22-i összejöveteléről szóló prédikációit. Ezek természetesen felszólították, hogy csatlakozzék hozzájuk és várja velük együtt Jézus eljövetelét. Rachel asszony viszont felszólította őket, hogy tartsák meg a hetedik napot, a szombatot, ha valóban készek akarnak lenni az Úr eljövételére. Az ottani adventhívők közül többen elfogadták a szombat igazságát és hűen meg is tartották.

1845 elején, a rettenetes csalódás után, T.M.Preble „Izrael Reménye” című lapban cikket írt a szombatról, a hetedik napról. Ez a cikk győzte meg Bates kapitányt, az igazság komoly kutatóját, hogy a Biblia szombatját kell megtartania. Így vált a szombat igazságának apostolává.

1846 elején Ellen Harmon, a testvére és James White meglátogatták Bates kapitányt New Bedford-ban. A kapitány felszólította őket, hogy fogadják el az igazi bibliai szombatot, ők viszont a szívükhöz közelebb álló dolgokat tárták elé.

A szombatra vonatkozólag E.G.White ezeket írta Életrajzában: „Nem éreztem fontosságát és azt gondoltam, hogy Bates téved, mert többet foglalkozik a negyedik parancsolattal, mint a többi kilenccel.” (White: Életrajzok 95. old) Tény, hogy Bates lelkesedése a szombat- eszméért nem volt hatással rá. Mégis házasságuk időpontjában, 1846 augusztusában James és Ellen.G. White elolvasták Bates traktátusát „Hetedik nap szombatja: örökkévaló jel!” És az idézett bibliai szövegek következtében elhatározták, hogy nekik is meg kell tartaniuk a hetedik napot, a szombatot. A testvérnő mondja: „1846 őszén kezdtük megünnepelni a Biblia szombatját, tanítottuk és védelmeztük.” (I. Test. 1., 75. old.)

Egyel több bizonyítéka annak, - a bizonyítékok felhőjében - hogy a h.n.adventisták által tanított nagy igazságok bibliai eredetűek és nem White testvérnőtől származnak. Így hangzik egyik levele, amit ő maga írt 1874-ben: „Isten mutatta meg nekem a szombat megünnepelését, annak fontosságát és helyét a harmadik angyal üzenetében.” (E.G.White 2. sz. levél 1874.)

1847 áprilisának első szombatján kapta első látomását a szombatról. Ha összevetjük a Bizonyágtételek I. kötetének 75. oldalát és 1847. április 7-én Bates feleségének írt levelét - most a Tap. és Lát. 32-35. oldalán - akkor teljessé válik előttünk az egész történet, hogy mit is látott és hallott. Mintha a földről a mennyei szentélybe vitték volna át. Látomásban végig vezették az egész mennyei szentélyen, ahol látta a Szentek Szentjét és a törvényt tartalmazó frigyládát. Ámulva látta, hogy a negyedik parancsolat fénye dicsőségben túlszárnyalja a többiekét, körülötte pedig dicsfény. Elmondták neki a szombaton esett változtatást, elfogadásának és megtartásának jelentőségét, különösképpen az előttünk álló nehéz időkben, amikor jele és pecsétje annak lesz annak a népnek, amely inkább Istennek engedelmeskedik, mint embereknek.

„Isten megmutatta nekem, hogy az Isten parancsolatait és Jézus hitét hirdető harmadik angyal azt az üzenetet-elfogadó népet ábrázolja, amely harsányan figyelmezteti a világot, hogy megtartsák Isten parancsolatait, mint a szemük fényét. Láttam, hogy a figyelmeztetés eredményeképpen sokan elfogadják az Úr szombatját.” (I. Test. 77.old.)

Íme itt van Isten népe, amelyet a Jelenések 12. fejezete említ. Náluk van „Jézus bizonyágtétele”, amely a „Prófétaság Lelke”, (1844. december) és megtartják Isten parancsolatait, - mind a tízet - beleértve a hetedik napot, a szombatot. Így született meg a maradék gyülekezet, és ez a két jelentőségteljes igazság azonosságának bizonyítéka.

Az igaz próféta négy próbaköve

Az Újszövetség többször állítja, hogy lesznek az egyháznak prófétái. Ám azt is állítja, hogy „valának pedig hamis próféták is a nép között”. (II. Pét. 2:1.) Tehát világos, hogy mindkettőre számíthatunk, igaz és hamis prófétára az egyházban. Nem szabad „kioltanunk” a Szentlelket és megnyilvánulásait, nem szabad megvetnünk a prófétálást, hanem inkább „próbáljuk meg”, vizsgáljuk meg őket. Ennek a folyamatnak eredményeképpen „ami jó, azt megtartsuk”. (I.Thess. 5:19-21.)

Ellen G. White állította, hogy a prófécia ajándékát kapta, ezzel kijelentette, hogy az egyház prófétája. Azonban inkább a „küldött” (hírnök) megnevezéshez ragaszkodott. Ő maga ezt így jelenti ki: „Mondottam, hogy állítom, hogy prófétanő vagyok. Nem álltam a nép elé, hogy ezt a címet igényeljem, noha többen annak neveztek. Azt az utasítást kaptam, hogy mondjam: „Én Isten üzenetvivője vagyok. Ő elküldött, hogy a tévedőknek intő üzenetet, a szelídeknek és alázatosoknak bátorítást vigyek.” (RH.1905. I. 26. 5-6.old.)

A maradék gyülekezet minden egyes tagja előtt áll: ezek White testvérnő látomásai és bizonyágtételei. Legyünk őszinték, igazságosak és méltányosak önmagunkkal, vele és Istennel szemben. White testvérnő állította, hogy Isten képviselőjében és Érette beszél. Alkalmazzuk tehát a bibliai mértékeket, próbaköveket, hogy megbizonyosodhassunk igazmondásáról, azután pedig döntsünk, hogy mit is tegyünk „üzeneteivel, tanácsaival és bizonyágtételeivel”. Ez a döntés személy szerint óriási, sorsdöntő jelentőségű, mert ez a döntés alakítja és formálja mindennapi életünk minden részletét, sőt többet mondok, átformálja azokat.

Nos, először is alkalmazzuk a prófétát vizsgáló próbakövet. Lássuk meg, hogyan felel meg Ellen G. White annak, majd pedig beszéljünk meg végső és életbevágó döntéseket.

A beteljesedett jövendölések próbaköve

Bekövetkezendő eseményekről szóló kijelentések mindenkit érdekelnek, mert kivétel nélkül mindannyian szeretünk a jövő fátylán átpillantani. Azonban a jövendölések a próféta művének csak egyik részét jelentik. Négy íráshelyet kell eszünkben tartanunk, ha a próféta a jövendöléseiről, a bekövetkezendő események kijelentéséről beszélünk.

A titkok Istenéi (V.Móz. 29:29.)

Isten feltárja a titkot a prófétáknak (Ámos 3:7.)

Az Úr nevében tett, be nem teljesedett jövendölések vakmerő kijelentések. Azonban a beteljesedett jövendölések igazolják, hogy a prófétát az Úr küldte. (Jer. 28:9.)

Egyes próféciaák feltételhez kötöttek. (Jer. 18:7-10.)

A próféták Istennek választott szószólói. Átaluk közli velünk a bekövetkezendő dolgokat. Azért természetes, hogy az emberek élénk érdeklődéssel kísérik vajon az ilyen jövendölések tényleg beteljesedtek-e? Ha nem következnek be, akkor eleve az elfogadás vagy elvetés tényezőivé válnak azzal szemben, aki magát prófétának állítja.

E. G. White tevékenységében várakozásunk szerint találunk kell határozott jövendöléseket és hasonlóképpen határozott beteljesedéseket. Tekintsünk át röviden néhányat.

Kiadványok világosságának árjai körülveszik a földgömböt

1844-ben úttörőink fillér nélkül álltak. Isten megmutatta White testvérnőnek, hogy egy lapot kell kiadniuk. Ebből a kicsiny kezdetből a kiadói mű a világosság folyamává válik, mely az egész világot körülövezi. (Életrajz 125. old.) Valóban láthattuk is ennek beteljesedését. A h.n.adventisták negyedmilliárd forint, 250 millió értékű irodalmat forgalmaznak évente, 197 nyelven.

Kissé részletesebben közlünk egy további eseményt:

„Kopogtatás” Rochester-ben, világszéles csalássá válik

Ezek a titokzatos kopogtatások 1846-ban a Fox nővérekkel, New York államban kezdődtek. White testvérnő 1849. március 24-én a következőket jövendölte: „Láttam, hogy a titokzatos kopogtatás New Yorkban és egyebütt Sátán hatalma. Ezek a dolgok mindinkább általánosabbá válnak, vallásos köpenyt öltenek, hogy a megcsaltakat még nagyobb biztonságba ringassák; hogy Isten népének gondolatait, ha lehetséges azokra irányítsák. Céljuk, további kételyt hinteni a Szentlélek tanításaival és hatalmával szemben. (White: Tap. és Lát. 43.old.)

„Láttam, hogy (a titokzatos kopogtatás) jobban és jobban terjed, hogy Sátán hatalma erősödik, hűséges követői közül többen csodatevő hatalmat kapnak.” (U. ott 59.old. Ezt 1850. augusztus 24-én jövendölte White testvérnő).

1854. január 10-én White testvérnő még a következő részleteket fűzte hozzá:

„Láttam a megtévesztő kopogtatás terjeszkedését, amely, ha lehet, megtévesztené még a választottakat is. Sátánnak hatalma lesz arra, hogy olyan alakokat hozzon élénk, akik magukat Jézusban elhunyt rokonainknak és barátainknak adják ki. Úgy tűnnek majd élénk, mintha jelen lennének, jól ismert szavakat szólnak, amelyeket életükben használtak, ugyanolyan hangjuk lesz, mint életükben volt! Mindez a szentek megtévesztését szolgálja, hogy elfogadják, hogy higgyenek a hazugságoknak.” (Függelék az E-G.White keresztény tapasztalatai és látomásaihoz.)

Tartsuk emlékezetünkben e jövendölések időpontjait. Amerikában akkor még nem voltak médiumok, transzok, lelke nem közvetítettek üzeneteket, nem voltak spiritiszta szervezett csoportok és társaságok. Merész jövendölés volt, de minden szava teljesedett. Nem régen az USA Nemzeti Spiritizta Társaság kiadott egy könyvet, amelynek címe: „A modern spiritizmus századik évfordulója Amerikában”. (1858-49.) Ez összefoglalja történelmüket és eredményeiket. A spiritizmus hívei milliókra rúgnak - kiváló bírúk, orvosok, tudósok, szerkesztők, írók, költők, papok, nevelők és a különböző országok államférfiai.

A Nemzeti Spiritizista Társaság által elfogadott és nyilvánosságra hozott elvek szerint az elhunytak öntudattal bírnak, és érintkezhetnek velünk. Ezért a spiritizmus a spiritiszták szerint Isten üzenetei a halandókhöz. Kijelentik, hogy nincs halál, az elhunytak mind élnek, és még a legbűnösebbeknek is van reményük a túlvilági életre. A spiritizmus tanítása szerint minden egyes lélek fenséges és dicső magasztok felé halad a korszakok folyamán. Ez egyetemes üdvözítést, és üzeneteket jelent a halottakról az élőknek.

White testvérnő egy másik jövődölésének beteljesedését igazolja, ami napjainkban már mindez történelem:

A San-Franciscó-i földrengést előre kijelentette. 1902-től kezdve mindvégig figyelmeztette San Franciscót és Oaklandot a bekövetkező pusztulásra. Kiáltotta, hogy „nemsokára ezeknek a városoknak el kell szenvedniük Isten ítéleteit.” Kérdezzétek csak meg San Francisco vagy Oakland bármelyik régi lakosát, elmondhatja, hogy ez a jövődölés hogyan teljesedett. (White: Evangélium)

1890-ben előre kijelentette a világháborús állapotokat.

Az „Idők jelei” című lapban 1890. április 21-én (242. old) White testvérnő a következőket írta:

„A vihar közeledik. Nekünk el kell készülnünk tombolására, töredelemmel Istenünkkel szemben, hittel a mi Urunk Jézus Krisztus iránt. Az Úr felkel, hogy rettenetesen megrázza a földet. Látunk majd:

Háborgást, nyugtalanságot mindenfelé;

Hajók ezrei örvénylenek a tenger mélységeibe;

Hadihajók raja pusztul el és

millió és millió emberélet esik áldozatul;

Váratlanul tűzvészek keletkeznek, amelyeket emberi erő el nem olthat. A lángokban paloták pusztulnak el;

Vasúti szerencsétlenségek mind gyakoribbá válnak;

Zűr-zavar, összeütközések, előzetes értesítés nélkül halálesetek a nagy útvonalakon...

„Óh, keressük Istent, amíg megtalálható! Kiáltsunk hozzá, amíg közel van.” (Idők jelei 1890. ápr. 21.)

1910-ben így figyelmeztetett: „Nemsokára viszály tör ki a nemzetek között, olyan hatalmas viszály, amit el sem képzelhetünk.” (RH. 1910. nov. 17. 18.) Ezek a jövődölések akkor adtak, amikor az emberek mindenütt a béke és biztonság arany korszakát hirdették. Beteljesedésük pedig annyira élénken él még emlékezetünkben, hogy részleteiket nem szükséges felidézniük.

Isteni vezetés az advent-mozgalom válságos időpontjaiban.

Három szöveget tartsunk észben, amikor tanulmányozzák Isten vezetését népe életében:

„Vezérel téged az Úr szüntelen.” (Ésai. 58:11.)

Megtanít bennünket az útra, amelyen járunk. (Zsolt 32:8.)

Az Úr próféta által vezette és irányította Izráelt. (Hós. 12:13.)

Ezek szerint a próféta „jövendőmondó”, aki kijelenti az „Úr szavát”, amikor legsürgősebben szükség van. Valaki, aki közbelép, ha Isten népe nem tudja, merre forduljon, mit tegyen. Figyelmeztet közelgő veszélyekre, ha helytelen irányban járnánk, vagy pedig eljárásuk szörnyű következményeire.

A próféta feladatának ez a szakasza nagy bátorságot követel, fontos időzítést, rendkívüli intézkedéseket, hogy megfeleljen egészen sajátságos körülményeknek. Ilyen esetben elkövetett hiba végzetessé válhat a prófétára is, de a helyzetre is, amelyet orvosolni vagy védelmeznie kell. Ebben rejlik az igaz próféta próbaköve.

Többször megtörtént, hogy White testvérnő, egyedül Isten irányítására, kritikus helyzeteket vett kezébe, és az általa közvetített üzenet megmentette a gyülekezetet. Ha az idő megengedné, felsorolhatnánk az ilyen eseteket, a megrázó tapasztalatokat, pl: a századforduló alkalmával hogyan menekült meg a gyülekezet a panteisztikus tanítások által felidézett krízisből; majd következett a „szent test” mozgalom. Előadhatnánk a hamis próféták tevékenységét, és hogy a helyzetet hogyan mentette meg. Sok esetben éppen a válságos pillanatban érkezett üzenet oltalmazta meg a gyülekezetet, vagy hátrított el komoly ballépést. Azonban meg kell elégednünk egy felettébb sajátságos eset ismertetésével.

A salamancai látomás. 1890. november 3-a éjjelén, Isten négy hónappal előre tekintett, és látta egy kicsiny csoport összejövetelét 1891. március 7-ének éjszakáján. Ezen március 7-i összejövetelen olyan dolgokat mondanak és tesznek, amelyek nem válnának művünk javára, nem szolgálnák érdekeit. Annak érdekében, hogy az összejövetel résztvevőire kellő benyomást gyakoroljon és tökéletesen meggyőzze őket, - még a kétség az árnyéka nélkül - hogy Isten még mindig irányítja művét, 1890. november 3-án éjjel látomást adott szolgálójának, White testvérnőnek. Megmutatta neki annak az összejövetelnek egyik jelenetét. Látta, hogy feláll egy férfi és magasra emeli, lobogtatja az „American Sentinel” (Amerikai Őrálló) egyik példányát, rámutat különböző cikkeire és kijelenti, hogy ilyen tárgyak, mint a szombat és Krisztus második eljövetele, ne kerüljenek olyan lapba, amely a Vallásszabadság Egyesületének érdekeit szolgálja.

White testvérnő többször megkísérelte, hogy elmondja, amit a salamancai (NY) összejövetelről látomásban látott. Azonban sohasem sikerült elmondani, mert a részleteket képtelen volt emlékezetében felidézni. Végül, négy hónap multával Battle Creekbe utazott, hogy részt vegyen az 1891-ben március 5-től 15-ig tartó konferencián. Beszélt a prédikátorokhoz a reggeli 5 óra 30-kor kezdődő órájukon. Március 7-én az elnök megkérdezte White testvérnőt, hogy vasárnap reggel, március 8-án számíthatnak-e rá? A testvérnő elhárította a kérést, mert azt gondolta, hogy már elegendő utasítást adott.

A szombat zárult, az esti összejövetelt berekesztették. White testvérnő a többiekkel lepihent. Azt mondtam, hogy a „többiekkel”? Nem pontosan így történt, mert az egyik kis csoport a Review and Herald irodájába sietett, hogy addig nem távoznak a teremből, amíg rendkívüli vitás kérdéseiket nem rendezték. Az órák teltek-múltak. Az éjjel heves vita közben telt el. Elmúlt egy, két, három óra, amíg végül távoztak szobáikba, hogy aludjanak, pihenjenek.

Mikkor ez a gyűlés véget ért, White testvérnőt, szobája magányában felébresztették. Az Úrnak angyala felszólította, hogy jelenjék meg az 5 óra 30-as összejövetelen, és tárja fel, amit a Salamon utcában látott négy hónappal ez előtt. Az egész jelenet ismét elvonult emlékezetében; egyik oldalt a másik után írta tele, míg az 5 óra 30-as prédikátori gyűlés megkezdődött. Összeszedte kéziratait és a kápolna sekrestyéje felé indult. A prédikátorok már összegyűltek, W.W.Prescot és C.A.Olsen készültek az előadásokra, de mert meglátták White testvérnőt, amikor irataival együtt belépett a helyiségbe, Olson testvér megkérdezte tőle, van-e számukra valamilyen üzenete? - „Valóban van” válaszolta a testvérnő és a szószékre lépett.

Idejében közölt bizonyágtétel

A testvérnő elmondta, hogy nem volt szándéka részt venni ezen az összejövetelen, hanem 3 órakor Isten felébresztette és megparancsolta, hogy adja elő azt, amit látomásban 1890. november 3-án a Salamon utcában szemlél.

O. A. Olson, aki akkor reggel Battle Creekben jelen volt, feljegyezte, amit a testvérnő mondott és tett:

„A testvérnő olvasni kezdett, vázolt egy összejövetelt, amelyet a Review hivatal egyik helyiségében tartottak, ahol néhány atyafi volt jelen. Vázolta magatartásukat, komolyságukat és az általuk elfoglalt álláspontot: ugyanis heves vita folyt, és bizonyos kérdésekben nem tudtak megegyezni.

Ami engem illet, zavarodottan ültem. Nem tudtam, hogy mire hivatkozik. Nem hallottam semmit, nem volt semmi tudomásom az általa előadott dolgokról, sem a vázolt összejövetelről. Valóban annyira meglepődtem, az előadott dolgok pedig, amelyek az összejövetelen játszódtak le annyira ésszerűtlenek voltak, hogy teljesen összezavarodtam, nem tudtam, vajon mit is jelentenek.” (White kiadványok gyűjteménye 107. f.tart.)

White testvérnő leült, a jelenlévő férfiak zavarodottan egymásra tekintettek, de nem sokáig. Eldridge kapitány felállt, és így szólt: „Én voltam azon az összejövetelen... Az éjjel, a konferencia végeztével, közülünk néhányan összegyűltünk a Review hivatali szobámban, ahol bezárkóztunk. Ott tárgyaltuk ezeket a kérdéseket, és az ügyet, amelyet ma reggel a testvérnő elénk tárt. Mi három óráig maradtunk együtt abban a helyiségben.” (u. i.)

A továbbiakban kijelentette:

„Ha elhatároztam volna, hogy vázolom azt, ami ott lepergett, és a jelenlévők személyes magatartását, akkor sem tudtam volna olyan pontosan és tökéletesen előadni, mint ahogyan White testvérnő tette. Belátom most már, hogy tévedtem. Álláspontom nem volt korrekt, és a világosság alapján, amelyet ma reggel kaptunk beismerem, hogy hibáztam.”

A. F. Ballenger, a Vallásszabadság Egyesületének akkori titkára felállt, és kijelentette, hogy az Úr szolgálja által vázolt összejövetelt a múlt éjjel tartották. Kijelentette, hogy ő volt az, aki az American Sentinel egyik példányát lobogtatta és utalt a szombatáról és a második adventről írt cikkekre, illetve cikkekre. Beismerte, hogy állásfoglalása szintén helytelen volt.

Csakis Istennel ilyen szoros közösségben élő üzenetvivő közvetíthetett ilyen rendkívüli, de tökéletesen pontos bizonyágtételt a négy hónappal ezelőtt kapott látomás szerinti összejövetelről.

Sem az idő, sem a tér nem engedi meg, hogy a többi rendkívül érdekes történetet is mérlegelhessek, válságokról, amelyeket Isten gondviselése oldott meg. Azonban vegyük elő a harmadik próbakövet.

„A törvényre és a bizonyágtételekre hallgassatok”.

Isten igaz prófétájának olyan üzeneteket kell hirdetnie vagy írnia, amelyek összhangban vannak a törvénnyel és a bizonyágtételekkel, vagy ha nem, akkor „nincs világosság bennük.” (Ésai.8:20.) Minden igaz próféta összhangban áll Isten törvényével és a többi igaz próféta bizonyágtételeivel. Tehát meg kell vizsgálnunk White testvérnőnk által írt huszonötmillió szót, legtöbbjük megjelent 43 kötetében és négyezer gyülekezeti-folyóirat cikkben. Minthogy ilyen sokat írt, az ellentétek lehetősége igen nagy. Vajon tanításai összhangban állnak-e az Írásokkal?

Itt úgy tekintünk a prófétára, mint „jövendőmondóra”, aki Istenért beszél; aki értelmez, megvilágosít és magyaráz. White testvérnő ebben a minőségében végezte munkájának legnagyobb részét. Tantételben nem adott semmi újat, de magasztalta az Írásokat, és írásaiban a központba állította azokat. Munkája hasonlítható a nagyítóüveghez, egyszerűen a megfigyelt tárgy részleteit világosabbá tette, eredeti szépségét tökéletesebben szemléltette. Munkája: a Biblia ihletett értelmezése.

White testvérnő tanításainak a Biblia tanításaival való egysége és egyezése annyira világos, hogy szükségtelen ennek a próbakövet világosságánál a testvérnő munkásságát ismét áttekinteni.

A Biblia különböző jellegzetességeket tár elénk az igaz prófétának a „törvényhez és bizonyágtételekhez” azaz az „Írásokhoz” való viszonyáról.

1. Az igaz Istent magasztalja. V.Móz.13:1-4.
2. Isten törvénye iránti engedelmességre tanít. II.Krón. 24:19-20. .Móz. 13:4.
3. Hiszi és tanítja, hogy Jézus Krisztus testben megjelent. I.Ján.4:2-3.
4. A Szentlélek által indítatva beszél. II.Pét. 1:21.

White testvérnő írásai nemcsak az összes bizonyítékokkal szolgálnak, hogy ő az, akiről a felsorolt Íráshelyek szólnak, hanem munkássága minden részletében eleget tesz mindannak, amit Isten elvár, és amit Igéjében felvázol. Ezt a harmadik nagy próbát is megállta.

„Gyümölcsöikről ismeritek meg őket.”

Hetven év hosszú idő, hogy a nyilvánosság előtt éljünk és dolgozzunk, milliók kritikus szeme előtt; nagyrészt hitetlen, kétségkedő, bizonytalan, gyanakvó, néhány esetben nyíltan ellenséges érzületű emberek előtt. Ha bármilyen hiba, tévedés, vagy összeegyeztethetetlen dolog történt volna, ellenfelei bizonyára nagy elégtétellel tártak volna mindent a nyilvánosság elé.

White testvérnő különböző helyeken élt: Új-Angliában, Michigan-ben, Svájcban, Ausztráliában és Kaliforniában. Kiterjedt utazásokat tett az Egyesült Államok több részében, Európában, Ausztráliában. Életének és munkásságának gyümölcsöi csak istenfélelméről,

jóságáról és őszinteségéről, buzgalmáról, komolyságáról, egyenes, nemes jelleméről, állhatatos keresztény magatartásáról tanúskodnak.

Uriash Smith bizonyágtétele.

Annak a tanúságtétele kell, hogy kielégítsen bennünket, aki a megfigyelés szempontjából a legfontosabb helyet töltötte be. Uriash Smith éveken át volt a gyülekezeti újság szerkesztője (Review and Herald), és állandóan érintkezett White testvérnővel, kapcsolatban állt vele és munkájával, néha ő is kapott „bizonyágtételeket” és „tanácsokat”, ő valóban hívatott arra, hogy White testvérnő munkáját, munkájának eredményét, gyümölcseiről ítélje meg.

„Amit ilyen megnyilatkozások próbájául hozhatunk, mind valóságuk mellett bizonyít. Külső és belső bizonyítékai döntőek. Egyeznek Isten Igéjével, önmagukkal. Akkor adatnak, midőn Isten Lelke különösebben jelen van. Nyugodtak, méltóságosak, hatásosak, minden szemlélő előtt kívánatosaknak tűnnek fel. Éppen ellenkezője mindannak, ami hamis vagy fanatikus.”

„A legtisztább erkölcsiséget tanítják. Helytelenítenek minden rosszat, bűnt; erények gyakorlására intenek. Kimutatják az összes veszélyt, amelyen át Isten országába kell jutnunk. Leleplezik Sátán terveit. Óva intenek csapdái ellen... feltárták a rejtett bűnöket, felszínre hozták a leplezett hibákat, kipellengérezték a hamis szívek gonosz indítékait. Az igazság ügyének veszedelmeit elhárították. Felébresztettek, és ismételten felébresztettek nagyobb odaadásra Isten iránt, buzgóbb igyekezetre szívünk megszentelődése érdekében, nagyobb szorgalomra Mesterünk ügyében és szolgálatában.”

„Krisztushoz vezetnek bennünket. A Bibliához hasonlóan úgy tárják eléénk Őt, mint az emberiség egyetlen reménységét és egyedüli Üdvözítőjét. Élethűen vázolják elénk szent életét és példaadását; ellenállhatatlan felhívásokkal készítenek arra, hogy az Ő nyomdokait kövessük.”

„Békét és vigaszt nyújtottak igen sok léleknek. Erősítették a gyengéket, bátorították a csüggedőket, felsegítették az elesendőket. Rendet teremtettek a zűrzavarban, rendbe hoztak egyenetlenségeket, világosságot vetítettek a sötét és homályos dolgokra. Ha előítélet mentes ember olvassa megrendítő felhívásait a tiszta és emelkedett erkölcsösségre, vagy ahogyan Isten és az Üdvözítőt magasztalják, továbbá ahogyan megbélyegeznek minden rosszat, majd buzdítanak mindarra, amik csak szentek és jó hírűek, akkor arra kényszerül, hogy kijelentse: „Nem olyan beszédek ezek, hogy az ördögtől származnának.” (E.G.-White Élete és Tanításaiból idézet)

White testvérnő magatartása Jézus Krisztus iránt

Ha az igaz próféta egyik jele, hogy Jézus Krisztus, mint Isten Fiát, mint ember Fiát, mint az elbukott emberiség Üdvözítőjét felemelje, magasztalja, dicsőítse, akkor tanításainak és hetven éven át tar munkásságának gyümölcseit írásainak minden oldalán láthatjuk, de láthatjuk a h.n.adventisták életében is az egész világon.

Hol találhatnánk ezeknél gyönyörűbb szavakat:

„Magasztaljátok Jézust, ti, akik a népet tanítjátok; magasztaljátok Őt prédikációtokban, éneketekben, imáitokban, minden képességeteket irányítsátok oda, hogy megtévedt,

zavarodott, elveszett lelkeket „Isten Bárányához” vezessétek. Magasztaljátok a feltámadt Üdvözítőt, mondjátok minden hallgatótoknak: „Jöjjetek Őhozzá, aki szeretett bennünket és önmagát adta érettünk.” Minden prédikáció, minden ének súlypontja legyen az üdvösség tudománya. Minden könyörgésből áradjon, törjön fel. Semmit se hozzatok prédikációtokba, hogy Krisztus pótoljátok. Őt, aki Istennek bölcsessége és ereje. Az életnek igéjét tárjátok fel,; tárjátok fel Jézust a bűnbánó reményét, a hívő erősségét. A gyötrődő és csüggedő léleknek mutassátok meg a béke útját, tárjátok fel az Üdvözítő kegyelmét és teljességét.” (GW. 160.o.)

Külső bizonyítékok

4.155 gyülekezeti iskola, 283 középiskola, akadémia és kollégium 200.000 tanulóval; 40.000.000 (egymilliárd forint) értékű iskola-tulajdon, - mindez tanúskodik White testvérnő munkásságáról a keresztény nevelés vonalán.

160 szanatórium, 57 kezelési helyiség, 371 intézeti orvos, az Orvos-evangélisták Kollégiuma, a 750.000.000 Ft értékű orvosi intézmény, mindez bizonyítja White testvérnő munkásságát az egészségügy és a gyógyítás terén.

43 kiadóhivatal kb. 400.000.000 Ft értékű felekezeti kiadóhivatali tulajdon, a 4.500 hűségese könyvevangélista, a minden hónapban eladott 35.000.000 Ft (1.250.000 dollár) értékű irodalmi termék, - hatalmas bizonyítéka _White testvérnő munkásságának a h.n.adventista irodalmi szolgálat terén.

17.000 szombatiskola, 1.000.000 szombatiskolai tag, az évenkénti 125.000.000 Ft szombatiskolai adomány külmisziók céljaira - igazolják tanácsainak erejét a szombatiskola művel. A h.n.adventisták világszéles tanács-testületi szervezete, 80 uniókonferencia szervezettel, 143 helyi szervezettel és 227 misszió szervezettel bír, 10.300 gyülekezete, 18.000 evangélistája, 756.712 megkeresztelt tagja tükrözi ennek az adománynak a gyümölcsét.

A h.n.adventisták állhatatos és istenfélő élete mindenütt e széles világon, akik a mindennapi életükben példájukkal igazolják White testvérnő negyven könyvében eléjük tárt elveket, mind igazolásai a prófécia adományának. Mindezek külső bizonyítékai E.G.White testvérnő erejének és befolyásának e föld népeinek lelki felemelkedése érdekében.

Mindez - mondom - előttünk áll ma, mint elvitathatatlan bizonyítéka annak a küldöttnek, illetve a küldött életének és munkásságának, aki elmondta és leírta Isten üzeneteit a maradék egyház népe számára. Ezek az üzenetek serkentettek, buzdítottak, ezek irányították a leleményes szellemet, a kivitelező képességet, az építő gondolkodást; férfiak és nők odaszentelt törekvéseit, akik Isten kezében eszközök voltak ilyen nagy teljesítmény elérésére, elérése érdekében.

Töröld ki írásait és vedd ki E.G.White testvérnő életét és befolyását a H.N.Adventista Mozgalomból - ugyan mi maradna meg? Talán olyasvalami, hasonló ahhoz, ami ma a „Advent keresztény gyülekezet”, mert a kettő 1844. október 2-án azonos színvonalon állt.

Hat bizonyíték, hogy E. G. White Jézus Bizonyágtételét tárta
a maradék gyülekezet elé.

A négy bibliai bizonyíték következtében mindannyian megegyeztünk abban, hogy E.G.White testvérné állítása igazolt: a H. N. Adventista Egyház állítása igazolt, hogy a Jelenések 12:17. szerint a maradék egyházat képviseli.

Akár a gyülekezetben, akár kívüli nehogy fennmaradjon bármilyen kétely White testvérné állításaival szemben, bemutatunk további bizonyítékokat azért, hogy végülis senki se mentegethesse magát. Tekintsük át hat főcím alatt ezeket a bizonyítékokat.

- a) Az adott üzenetek időszerűsége.
- b) Az üzenetek gyakorlatiassága.
- c) Az üzenetek tökéletes bizonyossága.
- d) Viszonya külső befolyásokkal szemben.
- e) A kortársak elismerései.
- f) A „küldöttet” kísérő fizikai jelenségek.

A felhozott számtalan esemény közül talán elég lesz mindegyik típusból egy-egy bizonyíték. Egy rendkívüli tevékeny élet feljegyzéseiből kell merítenünk, hogy kiragadjunk egyet-mást ezekből a nagyon érdekes és gyakran teljesen rendkívüli tapasztalatokból.

Az üzenet időszerűsége.

Az Úr tanácsa egyes személyek számára, ismételten többször is éppen abban a percben érkezett, amikor arra a legnagyobb szükség volt. Ha korán jött volna, nem értékeli; túlkésőn pedig nem felelt volna meg céljának. Ez nagy felelősséget hárított az Úr küldöttére, mert a késlekedés Isten terveinek és szándékainak vereségét jelentette volna. Így gyakran szükségessé vált, hogy igen korán keljen fel, órákon át szorgalmasan írjon, a postára siessen, hogy a levél a vasút- és hajó összeköttetéseket idejében elérje. Azonban az Úr előre látta az összes részletet; az Úr szolgálja pedig eleget tett Mestere felszólításának, a nappal vagy az éjszaka bármelyik órájában.

1871 júniusában két lelkészünk, J.N.Loughborough és társevangélistája sátorelőadásokat kezdett San Franciscóban. Kellő időben a sátorelőadásokat 1871. december 1-én egy terembe tették át; kb. ötvenen keresztelkedtek meg.

A munkások és a hívők nagy bánatára, Isten ügyének szegyenére, Loughborough testvér munkatársa kétes társaság karmai közé került, gyanús ügyekbe keveredett. Magatartása olyanná vált, hogy a gyülekezethez való viszonyát komolyan veszélyeztette; bíráltra adott okot azoknak, akik amúgy is elleneztek munkánkat abban a városban. Az illető szerint neki joga volt „úgy tenni, ahogy neki tetszik eljárni, ahogy jólesik és azokkal, akikkel akar”.

Ha a hittestvérek intették és figyelmeztették, csak azt válaszolta, hogy „semmi közötök hozzá”, ami azonban semmiképpen sem igaz, mert igenis a gyülekezetre tartozik, hogy te és én hogyan viselkedünk, és hogyan éljük életünket. 1872. január 27-én, szombaton elhatározták, hogy a gyülekezet január 28-án, vasárnap d.e. 9 órakor vizsgálatot tart ebben az ügyben.

Amikor Loughborough testvér erre a vasárnap délelőtti összejövetelre indult, találkozott az illetővel a szálloda közelében. Sír, és töredelmes lélekről tett tanúságot. Feltekintve mondta:

„Loughborough testvér, én nem megyek el az összejövetelre.” „Nem jössz-e el erre az összejövetelre? Ezt az órát pedig a te ügyedben tartjuk” - mondta Loughborough testvér.

„Tudom - felelte - beismerem, hogy tévedem. Igazad volt, hogy velem szemben ezt az álláspontot fogadtad el. Itt van vallást tevő, beismerő levelem a gyülekezet számára, kérlek vedd át és olvasd fel nekik.”

- Mi okozta ezt a nagy változást benned, tegnap óta? - kérdezte a lelkész testvérünk.

- Szombat után, a postahivatalba mentem; levelet kaptam White testvérnőtől, Battle Creek-ből. Bizonyságtétel számomra - mondta. Kérlek olvasd el, hogy az Úr hogyan ítéli meg esetemet.

Nos, mit tennél, ha hasonló helyzetben ilyen bizonyoságtétellel állnál szemben? Kezemben van ma ennek a kézzel írt bizonyoságtételnek az eredeti példánya. 1872. január 18-án adták fel. Aznap hajnalban, igen korán felébresztették White testvérnőt Battle Creek-i szobájában. Parancsot kapott, hogy ébredjen fel, írja meg a bizonyoságtételt, amelyet látomásban 1871. december 10-én Bordoville-ben (Vermont) látott. Már december 27. előtt megkísérelte, hogy leírja, amit a San Francisco-i munkásra nézve látott, de nem fejezhette be.

Egyetlen pillanatot sem késlekedve felkelt, a hang pedig így szólt hozzá: „Tüstént írd meg ezt a bizonyoságtételt Californiába, add fel a legközelebb induló postával, szükség van rá”. Éppen reggeli előtt hívatta Edson fiát és megbízta: „Vidd el ezt a levelet a postára, add át a postamesternek, kérd meg, győződjék meg róla, hogy a reggel induló postaszákba beletegy.”

Így érkezett ez a levél január 27-re San Francisco-ba, amikor a bajban lévő munkásnak a legnagyobb szüksége volt rá. Nos, testvérem, testvérnőm, ilyesmi nem történik véletlenül. Az üzenetek időszerűsége isteni eredetük bizonyítéka. (Loughborough: A nagy második adventmozgalom 386-390.old.)

Az üzenetek gyakorlati volta.

E.G.White üzeneteinek gyakorlatiasságát jól illusztrálhatjuk egyik Ausztráliában szerzett tapasztalatával. Azért ment oda, hogy segítse ott épülő munkánk szolid alapjait lefektetni. White testvérnő hitt abban, hogy az ifjúság Isten öröksége; tudatában volt annak, hogy napjaink fiainak és leányainak kiművelésétől függ a holnap egyházának képzettsége. Tehát azonnal indítványozta egy kollégium létesítését, egy h.n.adventista nevelési központ alapítását. Ez azonban ne legyen csupán egy további kollégium, hanem olyan intézmény, aminőt Isten mutatott neki, Isten akarata szerinti iskola, amelynek részleteiről a „Keresztény nevelés alapelvei” című művének, a „Munka és nevelés” című fejezetében olvashatunk.

Milyen lehetetlennek látszott ez ott Ausztráliában, a mi néhány, szegény gyülekezeti tagunknak ezt a tervet megvalósítani! Azonban a tanács elhangzott, mint az „Úrtól vett utasítás”. Az ausztráliai testvéreink közül nem mindannyian voltak meggyőződve arról, hogy a terv bölcs terv, néhányan tehát kifejezést adtak érzelmeiknek. E.G.White testvérnő erről a magatartásról a következőket jegyezte fel:

„Egy napon Melbourne-i gyülekezet egyik befolyásos és tehetséges tagja, miután egy ilyen iskola létesítésére vonatkozó terveinket meghallgatta, - a Healdsburg-i intézethez hasonló iskola létesítésére vonatkozó terveinket tárgyaltuk - így szólt hozzám: White testvér, egy ilyen iskola létesítésének terve egyáltalán nem ausztráliai terv, és ilyen iskolára Ausztráliában nincs szükség. Az ötlet, hogy most, ebben az időpontban, amikor művünk még annyira kezdetleges

és gyenge, iskolát létesítenünk nem ausztráliai ötlet. (Gilbert: Mrs. White isteni jövendölései teljesebben című mű 340. o.)

Mindez tökéletesen igaz és nyilvánvaló volt. Nem is Mrs. E. G. White eszméje volt, hanem mindkettő, a terv és az eszme Istentől származott. Végül is a testvérek egy bizottságot jelöltek ki, hogy keressenek megfelelő földbirtokot a „minta szerint építendő intézmény számára”. Találtak is egy szép helyet, de szép áron, és pedig holdanként 75 dollárért, ami lehetetlenség volt. Kellő időben a bizottság talált egy 1500 holdas területet, Gooranbong közelében, Sydneitől északra, 75 mérföldnyire. Csak egyetlen jó pontja volt: olcsó volt, holdanként 3 dollár. Ilyen áron csak „szegény, homokos és éhes” földet lehetett vásárolni. A bizottság tagjai csalódottan látszottak, de elhatározták, hogy White testvérnőt megkérjék, tekintse meg ő is a birtokot.

Ezt a történetet több forrásból állítottuk össze. Ezek szerint a bizottság néhány tagja előre ment, White testvérnőt a Starr házaspárra bízta, hogy velük együtt tegye meg az utat. A vonaton elmondta álmát a Starr házaspárnak. Álma szerint ő és a Starr házaspár együtt ott álltak a birtok egyik darabján, megtekintették, vizsgálták a talajt, tanulmányoztak egy szépen szántott barázdát, amely negyed méter mély és két méter hosszú volt. A testvérnő két testvért látott ott állni, akik a Iowa-i gazdag, mélytalajú földhöz voltak szokva, és akik a barázda mellett állva kijelentették: „Ez nem jó föld, talaja nem kedvező”. Mialatt e szavakat kiejtették, „Valaki” mondta White testvérnőnek, aki már sokszor adott tanácsot: „Erről a földről hamis tanúbizonyságot tettek.”

White testvérnő és társai a kellő időben érkeztek meg Cooranbongba, megtekintették a birtokot anélkül, hogy aznap határoztak volna. A következő reggelen, 1894. május 25-én, az egész társaság egybegyűlt egy halász kunyhójában imaórára. White testvérnő érezte, hogy imádkoznia kell Istenhez McCullagh testvét tüdőbajának gyógyulásáért. Mialatt érette imádkozott, McCullagh testvér egész testét mintha elektromos hullám járta volna át, és amikor az ima után felállt, tökéletesen egészségesnek érezte magát; utána még harmincöt évig élt.

Isten jelenlétének ez a megnyilatkozása biztosította őket Isten vezetéséről az aznap hozandó határozat dolgában. A csoport szétszóródott, hogy a birtok különböző részeit megtekintse, megvizsgálja. Starrék és White testvérnő együtt indultak, és elértek arra a helyre, ahol negyed méter mélységű és két méter hosszú, szépen szántott barázda volt. Mialatt ott álltak a felszántott talaj mellett, két testvér jött oda, két különböző irányból. Látva White testvérnőt, megjegyezték: „Ez nem jó föld; a talaj nem kedvező”.

Erre White testvérnő azonnal elmondta nekik álmát és beteljesedését. Eltökélték, hogy megveszik a birtokot és leelőlegezik. Még néhányan haboztak, de hogy megbizonyosodjanak, felkérték egy állami földművelésügyi szakértőt, hogy tekintse meg a birtokot és adjon őszinte, becsületes szakvéleményt. Véleménye szerint, ha egy madár átrepülné az 1500 holdat, kosárkában magával kellene vinnie ebédjét, mert alig találna valami harapnivalót.

Az Úr tanácsára 1895 tavaszán a birtokot megvásárolták a szakértő véleménye ellenére. White testvérnő, hogy megmutassa saját bizalmát abban, amit Isten neki kinyilatkoztatott, kiválasztott 66 holdat a birtokból, néhány sátrával odaköltözött, megkezdte ott a munkát és azt a helyet „sannyside”-nak (napos oldalnak) nevezte. Bemutatta, hogy helyes műveléssel az a föld bőségesen terem, - ahogyan valóban, az évek folyamán be is bizonyult - ragyogó eredményeket értek el gyümölcs- és zöldségtermeléssel, - de az adventista ifjúsággal is, akik munkásokká váltak az aratás nagy munkamezején.

A prófétikus üzenetek bizonyossága

Itt olyan bizonyítékkal állunk szemben, amely tartalmaz és meggyőző, olyan, amelyben minden hiba rettenetes következményekkel járt volna. Itt nincs helye találgatásnak, sem emberi elgondolásnak vagy képzeletnek. Az üzenet vagy Istentől származott, vagy határozottan nem Tőle.

White testvérnő és férje megjelentek a sáortábor területén az egyik államban, miután az előadás már megkezdődött. Ott ültek az egybegyűltek, a szónok a szószéken állt prédikációjának kellős közepén. Amint White testvérnő közeledett, megállt, majd egyetlen pillanatnyi ingadozás nélkül megragadta James White karját és egyenesen a szószék elé léptek. James White leült. A testvérnő feltekintett a szónokra, ujjával rámutatva hangosan mondta: „Nem az Ön dolga hogy itt, e szószéken álljon. Ön nem alkalmas arra, hogy ennek a népnek üzenetet hirdessen.”

Természetesen, az illető elhallgatott; mindenki szeme rászégeződött White testvérnőre, ahogyan ott álltak. A testvérnő ezt a férfiút ezelőtt sohasem látta, semmit sem tudott róla, kivéve, amit az Úr kinyilatkoztatott neki. Csak a hangját hallotta látomásában. Az Úr pedig megmondta neki, amikor ezt a hangot meghallotta, hogy üzenetet vigyen az illetőnek. „Mond meg neki, hogy nem alkalmas a prédikálásra. Él egy másik államban egy asszony, aki őt férjének tartja és egy gyermek, aki atyjának nevezi. Azonban itt, ezen a sátor területén is van egy asszony, aki őt férjének, és egy gyermek, aki őt atyjának hívja.”

Az illető férfi eltűnt. Beszédét sohasem fejezte be. Saját fivére, aki ott ült a hallgatóság soraiban, beismerte, hogy amit White testvérnő mondott, igaz; ez az ember kétlaki életet él, és megérdemelte a nyilvános megrovást. Ennek az üzenetnek a hatása nyomban jelentkezett. Isten Lelke megjelent a sáortáborban, és nagy ébredést eredményezett.

Tegyük fel, hogy White testvérnő tévedett. Tegyük fel, hogy szavait nem az illetőhöz intézi. Tegyük fel, hogy az üzenetet máshol kellett volna átadnia. Könnyen elképzelhetünk mindenfélét ilyen vonatkozásban és helyzetben, de E.G.White biztos volt abban, hogy a kinyilatkoztatások az Úrtól származnak, csak azért, mert ráismert a hangra, amelyet látomásban hallott. Az Úr nem téved.

Nem, nem. Ha az Úr munkálkodott általa, akkor az üzenetek bizonyosak és nagyon részletesek voltak. Ilyen üzenetek csakis az Úrtól származhattak. Emberi elme ilyen dolgokat ki nem találhat, ilyen halálos biztonsággal.

Viszonya külső befolyásokkal szemben

Csak emberinek ítéljük, ha feltesszük a kérdést, hogy vajon néha-néha nem befolyásolták-e White testvérnőt a közel állók vagy a munkatársak, vagy talán a Tanácstestület elnöke, aki elláthatta „üzenetekkel”, befolyásolhatta, irányíthatta. Sokan azon gondolkodtak, hogy Milton „Elveszett Paradicsoma” befolyásolhatta a „nagy sorozatot” (az öt nagy könyvet); vagy talán olvasta Trall és Jackson orvosok írásait az 1863-ban kapott „egészségügyi látomásai” előtt.

Ezek jó és világos kérdések, ezért hasonló választ érdemelnek. Először is, foglalkozunk „Az elveszett paradicsom” kérdésével. 1858 tavaszán hosszú látomást kapott, amely alatt Isten feltárta előtte a nagy küzdelem jeleneteit. Annyira megrázták ezek az üzenetek, hogy a Battle Creek-i híveknek elmondta a reggeli és esti áhítatokon.

J.N.Adrews meghallgatta Sátán bukásának vázlatát, az ember bukását, bűnbeesését és a megváltás tervét. Megkérdezte White testvérnőt, hogy olvasta-e Milton könyvét? Válasza az volt, hogy nem olvasta, de nem is látta a könyvet soha. Andrews testvér adott a testvérnőnek egy példányt; azonban ő azt egy elérhetetlen magas polcra helyezte, amíg le nem írja, amit Isten megmutatott neki. Majd nagy érdeklődéssel olvasta el, hogy a folyamat összhangját láthassa.

1863-ban kelt egészségügyi üzenetéről ezeket mondja: „Mikor az egészségügyi tárgykört barátaimnak előadtam, amikor a drogok és a húskételek ellen beszéltem, viszont ajánlottam a vízgyógyimódot, a tiszta levegőt és a megfelelő étrendet. Gyakran így válaszoltak: „Úgy beszélsz, mint ahogy Trall, Jackson és a többi reform orvos írja 'Az élet törvényei' című műben és egyéb kiadványaikban. Olvastad talán azt a folyóiratot és a jelzett műveket?” A válaszom az volt, hogy nem, sőt nem is olvasom mindaddig, amíg teljesen meg nem írtam szempontjaimat, mert egyébként azt mondanák, hogy világosságomat egészségügyi tárgyakban az orvosoktól és nem az Úrtól kaptam.” (E.G.White: The Prophetic Gift in Action 14. old.)

Még ebben az évben ismét kijelentette: „Látomásaimat minden könyvtől és mások véleményétől függetlenül írtam.”

Kortársainak elismerése

Kortársak háromfélék léteznek: akiket a tárgy érdekel, elfogadják és helyeslik; akiket a tárgy érdekel, de helytelenítik és elveti; és akiket nem érdekel, de akik elfogadhatják vagy elvethetik. Hetven éven át tartó szolgálata alatt Mrs. Whitenak voltak kortársai mindhárom fajtából, és az csak reális, hogy mind a háromféle hatásra vagy elismerésre számíthatunk.

Elismerő érdeklődők

Kezdjük a barátaival, akik elismerték és elfogadták munkásságát. 1883-ban a Generál Konferenciaelnöke G.I.Butler volt, akinek viszonya szinte egyedülálló volt White testvérnő és a nép között. Bensőséges viszonyban állt mind a néppel, mind Isten küldöttével. Beszéljen ő azok nevében, akik elismerték elhívását és művét. Tudta, hogy miről beszél amikor ezeket mondta: „Népünk többsége hiszi ezeket a látomásokat, mint a lelki ajándékok őszinte megnyilvánulásait, amelyek méltánylásunkra jogosultak. Nem tartjuk őket a Biblia felett állóknak vagy bizony értelemben azzal egyenlőnek. Az írások azok a szabályok, amelyekhez mindent mérnünk kell, a látomásokat és minden más egyebet. Ez a szabály tehát a legfőbb tekintély, a mértékegység tehát felette áll a hozzá mért dolgoknak. Ha a Biblia kimutatná, hogy a látomások nem állnak vele összhangban, a Bibliát tartjuk meg, a látomásokról lemondunk. Ez világosan mutatja, hogy a Bibliát tartjuk mindenek feletti valónak, ellenségeink minden ellenkezése ellenére is.

J.N.Loughborough közelálló munkatársa igazolja:

„Több mint 58 éve annak, hogy E.G.White testvérnőt először láttam prófétikus látomásban. Az évek folyamán több prófétikus kijelentést tett következő eseményekről. Néhány jövendölés már beteljesedett, néhány éppen folyamatban van, míg mások a jövőben teljesednek. Ami az elmúlt vagy a jelen eseményei illeti, én egyetlen egy tévedésről sem tudok.”

„Megállapíthatjuk, hogy White testvérnő által állandóan adott oktatást mindenben egységes, összhangzó volt. Intett, hogy 'tanácskozzunk', hogy 'tartsunk össze', 'legyünk Krisztussal egységben', így biztosítsuk az őszinte közösséget és az egységet egymással.”

A h.n.adventista mozgalom egy másik vezetője, aki valóban képesített arra, hogy White testvérnő „látomásai”-ról és az Úr üzeneteiről beszéljen, Uriash Smith, a gyülekezeti lapna, a Review and Herald-nak a szerkesztője. 1863-ban, a január 13-i számban, a szerkesztőségi megjegyzések rovatában „Elvetjük-e a Bibliát, ha jóváhagyjuk a látomásokat?” cím alatt a következőket írta:

„Akik állítják, hogy a Biblia, és csak a Biblia alapján állnak, azoknak kötelessége, hogy elfogadják azt, amit a Biblia mond a létezőkre, a bekövetkezendőkre nézve és megparancsolja, hogy tekintetbe vegyék azokat.”

Érdeklődők, akik nem fogadták el

Mrs. White egyik legszigorúbb és legengesztelhetlenebb kritikusa volt D.M.Canright, a h.n.adventisták egykori prédikátora. Nézzük tehát Canright magatartását White testvérnővel szemben, három szempontból: - először, mint h.n.adventista, majd mint az üzenetek ellensége. Végül, mint öreg ember, aki túl büszke ahhoz, hogy hibáját beismerje, túl gyenge arra, hogy az igazság mellett foglaljon állást.

Canright 1885-ben, két évvel az előtt, hogy a h.n.adventista közösségből távozott, a Review and Heraldban a következőket írta:

„Mialatt a „Prófétaság Lelke” első, második és harmadik kötetét gondosan átolvastam, a menny igen közellevőnek tűnt fel előttem. Ha ezekben az írásokban nem Isten Lelke szól hozzánk, akkor el kellene csüggednem. Óh, milyen értékesé válik számunkra a drága Üdvözítő! Milyen végtelen értékesé csak egyetlen lélek üdvössége is! Milyen gyűlöletesnek és menthetetlennek látszik a bűn! Isten jó, és e földön a legédesebb dolog Őt szeretni és Neki szolgálni.”

„Sok könyvet olvastam, de soha egyetlenegy sem érdekelt annyira és hatott rám olyan mélységesen, mint a „Küzdelem az igazságért” IV. kötete, amelynek szerzője White testvérnő. Lehetséges, hogy azért, mert bizonyos dolgokat másképpen látok, bár biztos vagyok abban, hogy nem egészen ez az oka. A történelmi rész jó, de ami engem leginkább érdekel, az az utolsó rész, amely a „bűn eredete” című fejezettel kezdődik. Isten lényét és tulajdonságait, Krisztus jellemét, Lucifer mennybéli lázadását vázoló gondolatok önmagukban hordják ihletettségüket. Lelkem mélyéig mehatottak. Így még soha életemben semmi más. Érzem, hogy Isten jóságáról és türelméről új és emelkedettebb a felfogásom. Azonban Sátán félelmetes gonoszságáról, de Krisztus gyengéd szeretetéről is. Kívánnám, hogy mindenki olvashassa, akár népünk körében, akár a kívülállók. Testvéreim szerezték meg és olvassátok gondosan.”

1877-ben, tíz évvel az előtt, hogy az adventista gyülekezettől megvált, az advent-üzenetről és E.G.White-ról a következőket írta: White testvérnő keresztény jellemét illetőleg bátorodom kijelenteni, hogy van mondani valóm. Ismerem White testvérnő 18 éve, az az idő több mint népünk történelmének a fele. Többször voltam a család körében, néha heteken keresztül. Ők is többször voltak nálunk és családuknál. Utaztam velük majdnem minden felé; voltam velük magánéletükben és a nyilvánosság előtt, összejöveteleken, és azokon kívül; a legjobb alkalmaim voltak, hogy a White házaspár életét, jellemét, lelkületét megismerjem.

Mint lelkész, összejövök és foglalkozom, illetve foglalkoznom kell mindenféle emberrel, mindenféle jellemmel. Gondolom, hogy ítéletet alkothatok egy-egy ember jelleméről, legalábbis többévi belső ismeretség után.”

Úgy ismerem White testvérnőt, mint szerény, feltűnést kerülő, jó szívű, nemes lelkű asszonyt. Jellemének ezek a vonásai nem csupán felvett és szerzett tulajdonságai, hanem természetéből fakadnak erényei. Nem elbizakodott, nem önigazult, nem fontoskodó, mint általában a fanatikusok. Gyakran találkoztam fanatikus emberekkel, meggyőződtem arról, hogy képmutatók, gőgösek, véleményeiket hangoztatják, szentségükkel dicsekszenek, stb... Azonban mindenkor meggyőződtem arról, hogy White testvérnő éppen ennek az ellenkezője. Mindenki, a legszegényebb és a legalázatosabb is bátran fordulhat hozzá tanácsért, vigasztalásért, ő nem utasítja vissza. Mindenkor gondja volt az ínségesekre, a szenvedőkre, gondoskodott róluk, képviselte ügyüket. Eddig még soha sem találkoztam senkivel, aki állandóan annyira Istennek félelmében élt volna.”

Valóban furcsa, hogy néhány ember szellemi szerkezete milyen gyorsan vesz ellenkező irányt. Hisszük, hogy D.M.Canright becsületes ember volt és valóban úgy gondolta, ahogyan mondta, legalábbis akkor, amikor mondta. Vagy az igazat mondta, vagy hazudott. Nos, olvassátok el a következő sorait és ítéljétek meg ti magatok, hogy melyik Canright mondott igazat.

„Jól ismerem White testvérnőt, ismeretségem majdnem 30 éves. Voltam a család körében hetenként, ő is gyakran fordult meg nálunk. Jól ismerem összes munkáját, könyveit. Rájöttem, hogy az egész csak csalás. Látomásai a viszály és az egymás közötti széthúzás állandó forrásai voltak. Legtehetségesebb embereik, de mások is ezerszámra hagyták el őket emiatt. Most már van egy erős látomásellenes tábor is...”

Mrs. White transzállapota egyszerűen betegség és vallásos izgalom következménye, hisztéria; kilencéves korában fejsérülést szenvedett, orrát törte és ez majdnem halálát okozta. Idegrendszerét ez úgy megviselte, hogy abból fel nem épülhetett, kedélye melankólikussá vált, ő maga elmebeteg lett. Gyenge, beteges szervezetű, gyakran ragadta őt magával a Miller-mozgalom, és a többiekkel együtt ő is transzba esett. Mindezt maga is elmondja a „Lelki ajándékok” 2. kötete 7-48. oldalain...

Vajon mit árthat? Mindenképpen sokat. Hamis tant tanít, új Bibliát ír, népét szűklátókörű, vakbuzgó, bandaszzerű emberekké alakítja, hogy az összes egyházakkal ellenkezzenek a szükséges vasárnappal és a mértékletességi egyesületekkel is. Családokat választott szét, gyülekezeteket számolt fel, másokat hitelenségbe kergetett, sőt kétségbeesésbe. Szószólóit is megcsalja. Félnék attól, hogy ártana nekik, ha kitudódna, hogy látomásait milyen fényben látják, tehát tagadják, hogy számukra valamit is jelentene, vagy fontossággal bírna. Ez hamis és megtévesztő dolog, mert látomásait olyan szenteknek tartják, mint a Bibliát. Hogy tévedéseit és hibáit védelmezzék, ő maga és védelmezői is a legvilágosabb tényeket tagadják, kénytelenek hazug kijelentéseket tenni. Tekintélyétől való félelem sokakat arra kényszerít, hogy mellette hitet tegyenek, pedig nincs benne, tehát így képmutatókká válnak.” (Canright: Mrs. White and her vision 1889.)

Több év telt el. D.M.Canright Peres baptista gyülekezet kiérdemesült nyugalmazott lelkésze lett Grand Rapids-ben. 1910-ben könyvet adott ki, címe Mrs. E.G.White élete. Ebben a könyvben egy teljes oldalt szentelt annak, hogy „jelenlegi álláspontját” megvilágítsa: „Mióta az adventistáktól 30 évvel ezelőtt távoztam, ők azt jelezték, hogy megbántam, miszerint elhagytam őket, kísérletet tettem, hogy ismét visszatérjek, visszavontam kiadott

könyveimet és bevallásom szerint elveszett embernek tartom magam. Ezekben a jelentésekben egyetlen szó igazság sincs. Még az is megtörténhet, hogy jelentik, miszerint halálos ágyamon vontam vissza őket. Minden azért történik, hogy könyveim befolyását gátolják. Ismét csak megerősíthetem, hogy könyveimet és traktátusaimat tantételeik ellen írtam.”

Több adventista lelkész értékes segítséget nyújtott e könyvek elkészítésénél. Valamikor hittal White testvérnő ihletettségében, de a világos tények arra kényszerítették őket, hogy tagadják, és felhagyjanak álmaiba vetett hitükkel.” (Canright: E.G.White élete 15. old)

Még felvetődik a kérdés, hogy vajon D.M.Canright megbánta-e valaha eljárását és cselekedeteit? Megbánásának adott-e kifejezést? Vajon mutatott-e valamilyen jelet arra, hogy sajnálja, fájjalja nyílt harcát ellen G. White ellen? 1919-ben kiadott könyve szerint kijelenti, hogy nem. Azonban 1915-ben Battle Creek-ben, White testvérnő koporsójánál, a gyászszertartás után, amikor a gyászolók csendesen elvonultak koporsója mellett, hogy Isten nagy, nemes, de alázatos szolgája iránt végső tiszteletüket kifejezzék, Canright is közöttük volt. Ő és fivére kétszer is elvonultak a koporsó mellett. Kezét a koporsóra téve, forró, könnyáztatta arccal mondta: „Nemes keresztény asszony hunyt el.”

Érdektelenek elismerése

Kortársainak utolsó csoportja, azok a nem adventisták, sem ellenségek, sem barátok, csupán szemlélők mondják el véleményüket, akik sokat megfigyeltek, de keveset beszéltek. Látták őt, mint asszonyt, szomszédot, honpolgárt, ide-oda siető szorgos munkást. Nem volt különös okuk, hogy akár jót, akár rosszat mondjanak róla.

Azonban jöjjetek velem Battle Creek-be, ahol E.G.White annyi évet töltött. A város vezetői tömeggyűlésre készülődtek. Szerettek volna jó hatást kelteni, céljukat elérni olyasmiben, ami Battle Creek polgárait igen érdekelte. Szükségük volt egy jó előadóra, aki tömegeket vonz és lebilincsel.

Kihez forduljanak? Nem találtak mást, mint a nyugati városrészben saját polgárukat, Mrs. E.G.White-t. Austin, a polgármester, V.H.Skinner az Első Nemzeti Bank pénztárosa és C.C.Peavey, ők hárman voltak az előkészítő bizottság tagjai. Meghívták Mrs. E.G.White-t, mert ismerték őt és munkásságát. White testvérnő az esetről írva ezeket mondja:

„1877. július 1-én, vasárnap este a mamut-sátorban beszéltem a keresztény mértékletességről. Isten volt segítségem azon az estén. Noha 90 percig beszéltem ötezer ember előtt, de az egész tömeg visszafojtott csendben figyelt és hallgatott.”

A következő években (1878) könyv jelent meg, címe: Michigan állam kiváló és önerőből felküzdött polgárainak élettörténete. A könyv szerzői nyilvánvalóan megfigyelték White testvérnőt és önállóan, függetlenül gondolkoztak róla:

„Mrs. White kimagaslóan kiegyensúlyozott szellemi képességű nő. Legkiválóbb tulajdonságai: jótékonyság, lelkeség, lelkiismeretesség és idealizmus. Személyes tulajdonságaival megnyeri magának mindazok meleg barátságát, akikkel kapcsolatba került, őszinteségében mindenki megbízik... sokévi nyilvános működése ellenére is ugyanolyan egyszerű és becsületos maradt, mint fiatal éveiben”.

„Mrs.White, mint szónok egyike a legeredményesebb nőknek, akik mint előadók ebben az országban nevet szereztek az utóbbi 20 év folyamán. Beszélő szerveit az állandó gyakorlat

annyira megerősítette, hogy hangjának mélysége és ereje valóban páratlan. Kifejezésének világos volta és ereje oly nagy, hogy ha a szabad ég alatt beszél, is érthetően jól hallható mérföldnyi távolságból is. Nyelvezete bár egyszerű, de mindig erőteljes és elegáns. Ha tárgya lelkesíti, bámulatosan ékesszóló, a legnagyobb hallgatóságot is órákon át lebilincseli a türelmetlenkedés vagy fáradtság legcsekélyebb jele nélkül.”

„Beszédeinek tárgya mindenkor gyakorlati jellegű: főként háztartási kötelezettségekről, gyermekek vallásos neveléséről, mértékletességről és hasonló tárgyokról beszél. Hitébresztő előadásoknak ő a leghatásosabb szónoka. Gyakran óriási tömegekhez beszélt a nagyvárosokban kedvenc témáiról, és mindenkor kedvező fogadtatásban részesült.”

A látomásokat kísérő fizikai jelenségek

Különösen a h.n.adventistákért, de általában a világért E.G.White munkásságának hetven esztendeje olyan sokféle és különböző eredményt hozott, hogy őt és munkáját csak gyümölcseiről ítélnéjük meg és becsülhetjük fel. Nem vonatkozik ez 1844-re és az azt követő évekre, mert akkor olyan rendkívüli, olyan sajátos bizonyítékra volt szükség azért, hogy lekösse a figyelmét, hogy meggyőzően késztesse férfiakat és nőket arra, hogy higgyenek benne és kinyilatkoztatásaiban.

A Bibliában a prófétákra, álmokra és látomásokra vonatkozóan vázolt fizikai tünetmények, jelenségek szolgáltatták ezt a bizonyítékot. Feljegyezték őket Dániel 10:16-19.; IV.Móz.24:3-4; II. Sám. 23:2; II. Kor. 12:2-4.verseiben. Az egyetlen kérdés, amely bennünket most érdekel: Vajon E.G.White valóban bizonyosságát adta-e ezeknek a bibliai jeleknek a fizikai jelenségek terén? Csak kevesen vannak életben azok közül, akik személyesen bizonyíthatnák, hogy ők látomás közben szemlélhették, amikor a jelzett fizikai tünetmények mutatkoztak rajta. A legtöbb és a legjobb, amit tehetünk, hogy elfogadjuk azok bizonyágtételét, akik erről személyesen meggyőződhetnek. Ezzel pedig bővelkedünk, és pedig olyan férfiak részéről, akiknek igazmondása és becsületessége minden kétség felett áll. A válasz pedig ez: „Igen, ugyanazok a fizikai jelenségek mutatkoztak White testvérnő látomásai alatt, mint ahogyan a Bibliában részünkre feljegyeztettek.”